Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate Examination 2023

Lithuanian

Ordinary Level

Monday 19 June Morning 9:30 – 12:00

180 marks

Examination Number

Day and Month of Birth

For example, 3rd February is entered as 0302

Centre Stamp

For Examiner Only			
Q.1			
Q.2			
Q.3			
Q.4	(a)		
	(b)		
	(c)		
Q.5	(a)		
	(b)		
	(c)		
		Total	

For Examiner Only	
Paper 1	
Paper 2	
Total	
Grade	

The 2023 examination papers were adjusted to compensate for disruptions to learning due to COVID-19. This examination paper does not necessarily reflect the same structure and format as the examination papers of past or subsequent years.

Do not write on this page

Instructions

There are **two** sections in this paper.

Section A	**Reading Comprehension**	**120 marks**
Answer Reading Comprehension 1, Reading Comprehension 2 **AND** Reading Comprehension 3		
Section B	**Written Production**	**60 marks**
Answer **TWO** questions – Question 4 (a) **or** (b) **or** (c) **AND** Question 5 (a) **or** (b) **or** (c)		

You may only use **blue or black pen** when writing your answers. **Do not use pencil**.

Write your examination number in the box on the front cover.

Write your answers in the spaces provided in this booklet. There is space for extra work at the end of the booklet. **Label any such extra work clearly with the question number and part**.

This examination booklet will be scanned and your work will be presented to an examiner on screen. **Anything that you write outside of the answer areas might not be seen by the examiner**.

Dalis A	Skaitymas	120 taškų

Atlikite pirmą, antrą ir trečią užduotis.

Pirma užduotis

Perskaitykite tekstą ir atsakykite į visus klausimus.

1. Severijos draugas buvo jos dviratis, su kuriuo ji galėdavo praleisti visą dieną kartu. Įsimesdavo į kuprinę knygų ir juodos duonos su baltu sūriu. Severijos mėgstamiausia vieta buvo Pavilnių parkas, kuriame važinėdavosi dviračiu, maudydavosi upėje ir skaitydavo knygas. Severija pati susitaupė pinigų ir nusipirko dviratį, kurį laikė paslėpusi prie apleisto namo. Kartą mergaitės dviračio padanga prakiuro. Turgus, šalia kurio ji gyvena, jau nebedirbo. Tad Severija pasiėmė kuprinę su joje esančia knyga ir išėjo pasivaikščioti... Beveik nežiūrėdama, kur eina, ji skaitė Henrio Riderio Hagardo „Montesumos dukterį“. Klaidžiojo nepakeldama akių nuo knygos valandų valandas. Kartais sustodavo pailsėti prie nukarusio medžio ar kokio akmens.

2. Jau ėmė temti ir Severija žinojo, kad teta Anelė bars, tačiau ji taip nenorėjo grįžti namo... Juk buvo vasara. O namuose tik sūrus tetos Anelės maistas, televizorius ir liūdnos kalbos apie nieko gero nelaukiančią ateitį. Klaidžiodama su knyga rankose ji atsargiai statė kojas, kad neužkliūtų. Mergaitė taip įsijautė į knygos siužetą, kol atsitrenkė į kažką didelį ir kietą. Severija atitraukė akis nuo knygos ir pamatė priešais save stovintį didelį autobusą. Autobusas buvo senas, bet gražus, baltai violetinis. Mergaitė negalėjo suprasti, kaip jis galėjo atsidurti tokioje vietoje ir priėjo arčiau. Beveik visi autobuso langai buvo aptraukti medžiaga. Staiga ėmė loti šunelis autobuso viduje ir mergaitė išsigandusi ėmė bėgti. Pakankamai nutolusi, ji sau pasižadėjo grįžti ir aplankyti autobusą kitą dieną.

3. Namuose Severija suprato, kad jos knyga pasiliko žolėje prie autobuso. Tą naktį mergaitė gulėjo lovoje negalėdama užmigti ir pamiršti autobuso. Ar jame kas nors gyvena? Kodėl lojo šuo? Jos galvoje kilo įvairiausi klausimai. Kitą dieną Severija įsimetusi į kuprinę knygą, sėdo ant dviračio ir išvažiavo į Pavilnių parką ieškoti autobuso. Jai minant dviračiu vėjas švilpė pro ausis. Dar niekada nebuvo taip greitai nulėkusi į parką. Ėmė smarkiai lyti, todėl mergaitė prirakino dviratį prie medžio, atsisėdo pavargusi ant kelmo ir, išsitraukusi knygą, pradėjo ją skaityti. Bet vos po kelių puslapių ji pakilo ir ėmė vaikštinėti su knyga rankose negalvodama, kur eina. Staiga, visiškai netikėtai priešais save pamatė tą patį autobusą. Jo durys buvo atidarytos. Mergaitė atsargiai apžvelgė autobuso vidų ir nustebo pamačiusi sofą. Čia tikrai kažkas gyvena...

Adaptuota pagal Augustė Jasiulytė, „Šokanti giria“

Atsakykite į klausimus nuo **(a)** iki **(i) lietuviškai**.

(a) Pažymėkite (✓) teisingą atsakymą. **(1 dalis)**
Mėgstamiausia Severijos vieta

- ☐ apleistas namas
- ☐ biblioteka
- ☐ dviračių parkas
- ☐ Pavilnių parkas

(b) Mergaitė laikė paslėpusi dviratį prie apleisto namo. **(1 dalis)**

- ☐ Teisingai
- ☐ Neteisingai

(c) Raskite posakį, kuris reiškia „labai ilgai“. **(1 dalis)**

(d) Kodėl mergaitė nenorėjo grįžti namo? Parašykite **dvi** priežastis. **(2 dalis)**

1.
2.

(e) Koks buvo autobusas? Parašykite **dvi** detales. **(2 dalis)**

1.
2.

(f) Ką sau pasižadėjo Severija? **(2 dalis)**

(g) Pabaikite sakinį naudodamiesi tekstu. **(3 dalis)**
Mergaitė negalėjo užmigti, nes...

(h) Ką veikė Severija? Sunumeruokite įvykius eilės tvarka pagal pavyzdį. **(3 dalis)**

i. Pamatė autobusą.	
ii. Pradėjo skaityti.	
iii. Prirakino dviratį.	**2**
iv. Atsisėdo ant kelmo.	
v. Pakilo ir ėmė vaikštinėti.	
vi. Ėmė lyti.	**1**

(i) Pažymėkite (✓) teisingą atsakymą. **(3 dalis)**
Autobuso durys buvo

☐ uždarytos

☐ pradarytos

☐ atidarytos

☐ pridarytos

Answer question **(j)** in **English**.

(j) Severija likes spending time alone. Do you agree? Refer to the text in support of your answer. (50 words in total)

Antra užduotis

Perskaitykite tekstą ir atsakykite į visus klausimus.

Paštininkas, kuriam patikėtos visos miestelio paslaptys

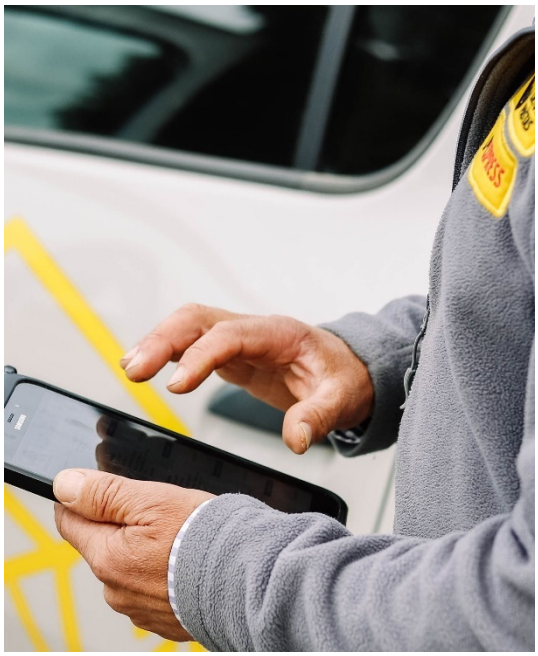

1. Nedideliame Šaukoto miestelyje Zenonas Matuzas paštininku dirba jau 12-tus metus. Čia – jis visų mylimas ir gerbiamas žmogus, kurio pareiga kartais ne tik siuntas ir laikraščius išvežioti. „Būna žmonės paprašo pakeliui paimti pomidorų, kartais – vaistų. Tai niekaip nesusiję su mano darbu, bet kai žmogus tavęs prašo, negi neatveši?“, – apie savo kasdienybę pasakoja pašnekovas. Šaukote gyvena apie tūkstantis žmonių. Dauguma jų – vyresnio amžiaus, todėl retai išeina iš namų. Dėl šios priežasties paštininkas būna vieninteliu, kuris juos aplanko bent kartą per savaitę. Zenono darbo diena prasideda 9.30, ir kartais tęsiasi iki vėlaus vakaro. Kasdien jis nuvažiuoja kiek daugiau nei 100 km ir aplanko nuo 50 iki 100 namų. Tačiau turėdamas ilgametę darbo patirtį jis teigia lengvai prisimenantis žmonių adresus.

2. Paštininkas Zenonas pasakoja, jog Šaukote žmones labai gerai pažįsta, o ir juo pasitiki. „Gerai pažįstu šiuos žmones – žinau, kur kokie giminės, kas atsitiko... Būna, atvykstu, o žmogus serga, nepasikelia iš lovos ir man sako: „Piniginė ant stalo, tu imk kiek tau reikia, kvitą palik ir viskas“. Aš klausiu – „Bet kaip aš imsiu? O jeigu ko trūks?“, o man atsako – „Baik tu, žinau, kad manęs neapgausi“, – atvirauja paštininkas. Kartu priduria, kad ir bendrauja labai draugiškai: „Atvežu laikraštį ar laišką, tai vis pakviečia arbatos, įdeda medaus. Kaip atsisakysi? Gi įsižeis! Kitą kartą būna, kad nėra laiko. Bet ateini, o jie pradeda pasakoti savo gyvenimo istoriją. Aš sakau, kad labai skubu, o jie atsako: „Skubėk kiek nori, bet turi mane išklausyti“. Sėdi, klausaisi.“

3. Neseniai Šaukoto paštininko rutina šiek tiek pakito. Retai lankomi pašto skyriai buvo uždaryti ir juos pakeitė mobilūs paštininkai su naujais automobiliais ir planšetiniais kompiuteriais. Pašnekovo teigimu, tokie pokyčiai buvo naudingi – šiandien jis turi naujutėlaitį automobilį ir modernias darbo priemones. „Kai pirmą kartą atvažiavau su nauju automobiliu, tai visas kaimas susirinko pažiūrėti! Aišku, Vilniuje su tokia mašina turbūt įspūdžio nepadarysi, o kaime – tai įvykis“, – juokaudamas pasakoja Zenonas. Paklaustas, kur žmonės siunčia laiškus ir iš kur gauna siuntas, miestelio paštininkas atsako, jog daugiausiai iš Lietuvos. Tačiau pasitaiko ir egzotiškesnių adresų. „Netoliese gyvena jauna šeima, tai jiems siuntos ateina iš Indonezijos, Amerikos, Australijos, Kinijos“, – pasakojo Zenonas. Tiesa, jis atkreipė dėmesį, jog siunčiamų laiškų ar atviručių skaičius pastaruoju metu smarkiai sumažėjęs, nes žmonės jau mažai sveikina vieni kitus šventų Kalėdų ar Velykų progomis.

Adaptuota pagal www.bernardinai.lt

Atsakykite į klausimus nuo **(a)** iki **(i) lietuviškai**.

(a) Ko gyventojai prašo Zenono Matuzo? **(1 dalis)**

- ☐ išravėti daržą
- ☐ atvežti maisto ir vaistų
- ☐ mylėti ir gerbti
- ☐ palaistyti šiltnamį

(b) Kiek žmonių gyvena Šaukoto miestelyje? **(1 dalis)**

(c) Pabaikite sakinį naudodamiesi tekstu. **(1 dalis)**
Zenonas lengvai prisimena žmonių adresus, nes...

(d) Miestelio žmonės pasitiki paštininku. **(2 dalis)**

- ☐ Teisingai
- ☐ Neteisingai

(e) Raskite tekste ir parašykite **vieną** būsimojo laiko veiksmažodį. **(2 dalis)**

(f) Kaip žmonės atsidėkoja už atvežtą laikraštį ar laišką? **(2 dalis)**

(g) Ką turi mobilūs paštininkai? Paminėkite **vieną** daiktą. **(3 dalis)**

(h) Pažymėkite (✓) teisingus ir neteisingus teiginius. **(3 dalis)**

	Teisingas	**Neteisingas**
i. Retai lankomi pašto skyriai buvo uždaryti.		
ii. Paštininkas turi naują automobilį.		
iii. Zenonas nepatenkintas pasikeitimais.		
iv. Siuntos būna tik iš Lietuvos.		
v. Siunčiamų laiškų ir atvirukų sumažėjo.		

(i) Iš kur Šaukoto gyventojai gauna laiškų? **(3 dalis)**

- ☐ Anglijos
- ☐ Korėjos
- ☐ Amerikos
- ☐ Italijos

Answer question **(j)** in **English**.

(j) Modern technology can not replace human interactions. Do you agree? Refer to the text in support of your answer. (50 words in total)

Trečia užduotis

Perskaitykite tekstą ir atsakykite į visus klausimus.

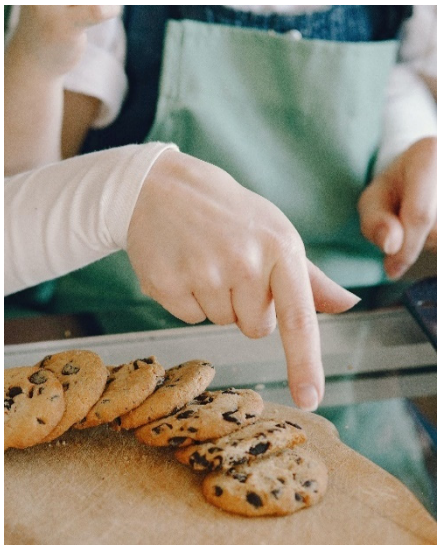

1. Marija, kada pradėjai gaminti?
– Kiek prisimenu, gaminti mėgau visada. Dar būdama maža mergaitė dovanų gavau pirmąją receptų knygutę, kurią esu išsaugojusi. Ją pamačiusi visuomet prisimenu save mažą virtuvėje.
Gal pameni ir pirmąjį savo patiekalą?
– Greičiausiai tai buvo vafliai, kepti senovinėje keptuvėje. Tuo metu man tebuvo šešeri ar septyneri metukai. Kadangi juos pagaminti nėra sunku, tąkart ir man pavyko iš karto.
Ką labiausiai mėgsti gaminti?
– Labiausiai patinka ir geriausiai sekasi gaminti įvairius saldumynus – grybukus, tortus, pyragus. Kai juos gaminu, tiesiog mėgaujuosi tuo. Saldumynus mėgsta ir šeima, tad norisi juos palepinti.

2. Yra virtuvėje produktų, iš kurių nesinori nieko daryti?
– Ne, bet dažniausiai gaminu miltinius patiekalus, taip pat salotas ar mėsos gaminius. Mėgstamiausias patiekalas – lazanija. Pagaminti nėra sunku, nors ir užtrunka nemažai laiko, bet skonis – nuostabus.
Ar visada sulaukdavai teigiamų atsiliepimų?
– Kai pradėjau gaminti, pirmiausia sulaukdavau kritikos ir patarimų, o vėliau ir pagyrimų. Stengiausi klausyti šeimos narių pasiūlymų, nes jie buvo mano degustatoriai.
Ar pasidalini receptais su draugais, giminaičiais?
– Dažniausiai receptais dalindavausi su pussesere, kuri yra konditerė. Taip pat prašymų sulaukdavau iš klasės draugų, dabar – iš grupės draugų.

3. Kokia taisykle vadovaujiesi virtuvėje?
– Visada gaminti su meile. Reikia mėgautis tuo, ką darai, o tuomet galėsi mėgautis ir rezultatu. Taip pat darbo vietoje visuomet groja muzika. Ji man padeda užsimiršti apie dienos nuovargį ir suteikia jėgų kruopščiai atlikti tai, ką reikia.
Studijuoji Kauno kolegijoje maisto technologiją. Visuomet apie tai svajojai?
– Studijų pasirinkimas tikrai nebuvo lengva užduotis. Ilgai mąsčiau, ką norėčiau veikti gyvenime. Nors ir mėgau gaminti, galvojau rinktis kitą studijų kryptį. Bet tada pamąsčiau, ar noriai mokysiuos ir dirbsiu. Tad nusprendžiau sieti savo gyvenimą su hobiu. Nes dirbti darbą, kuris yra hobis – daug lengviau, o ir rezultatai visai kitokie nei dirbant be noro ir užsidegimo.

Adaptuota pagal www.rinkosaikste.lt

Atsakykite į klausimus nuo **(a)** iki **(i) lietuviškai**.

(a) Ką būdama maža mergaitė Marija gavo dovanų? **(1 dalis)**

(b) Kelerių metų Marija pagamino pirmąjį patiekalą? **(1 dalis)**

(c) Marija saldumynais palepina **(1 dalis)**

- ☐ draugus
- ☐ kaimynus
- ☐ šeimą
- ☐ klasės draugus

(d) Lazanijos pagaminimas Marijai užtrunka daug laiko. **(2 dalis)**

- ☐ Teisingai
- ☐ Neteisingai

(e) Pabaikite sakinį naudodamiesi tekstu. **(2 dalis)**
Pradėjusi gaminti Marija sulaukdavo…

(f) Su kuo Marija dalindavosi receptais? **(2 dalis)**

- ☐ mama
- ☐ močiute
- ☐ pussesere
- ☐ broliu

(g) Kokia pagrindine taisykle gamindama vadovaujasi Marija? **(3 dalis)**

(h) Kas Marijai padeda užmiršti dienos nuovargį? **(3 dalis)**

(i) Pažymėkite (✓) teisingus ir neteisingus teiginius. **(1 – 3 dalis)**

	Teisingas	**Neteisingas**
i. Marija vaflius kepė senovinėje keptuvėje.		
ii. Marija negamina iš miltų.		
iii. Degustatoriais buvo šeimos nariai.		
iv. Marija studijuoja Klaipėdoje.		
v. Studijų pasirinkimas yra lengva užduotis.		

Dalis B	Rašymas	60 taškų

Ketvirta užduotis (30 taškų)

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**.

(a) Pernai su tėvais keliavote po Lietuvą. Kelionė jums labai patiko, tad šiemet norite pakviesti draugus keliauti į Lietuvą su jumis.

- Papasakokite, kur Lietuvoje buvote.
- Ką siūlote aplankyti?
- Ką reikia pasiimti į kelionę?
- Paklauskite, kokie draugų norai. (apie 100 žodžių)

ARBA

(b) Susiradote darbą savaitgaliais, bet nenorite dirbti vienas / -a. Parašykite elektroninę žinutę draugams, kviesdami dirbti kartu.

- Kokį darbą ir kur dirbsite?
- Kuo šis darbas įdomus?
- Ko naujo išmoksite?
- Pakvieskite draugą / -ę prisijungti. (apie 100 žodžių)

ARBA

(c) Vaikštinėdami radote seną, apleistą namą. Papasakokite apie tai šeimai ir draugams.

- Kur pamatėte namą?
- Kaip namas atrodo?
- Kas name gyvena / gyveno?
- Ar nustebote radę namą? Parašykite, kodėl. (apie 100 žodžių)

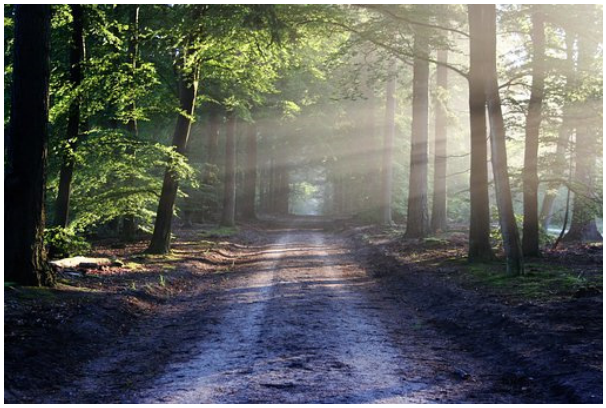

Photo by Gerry Brady, Co. Donegal

Penkta užduotis (30 taškų)

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**

DAINŲ ŠVENTĖ

MIELIEJI,

KVIEČIAME Į 2023 DAINŲ ŠVENTĘ. IEŠKOME DALYVIŲ SU ĮVAIRIAIS BALSAIS IR TALENTAIS PRISIJUNGTI IR KARTU LINKSMAI PRALEISTI SAVAITGALĮ PALAPINĖSE PRIE EŽERO.

SCENĄ IR KELIONĘ SUORGANIZUOSIME MES, O MAISTĄ PASIŪLYKITE JŪS.

LAUKIAME LINKSMŲ BALSŲ

(a) Socialiniame tinkle radote skelbimą, kviečiantį talentus į dainų šventės atranką. Atrankos komandai parašykite trumpą elektroninę žinutę.

- Kodėl jus sudomino šis skelbimas?
- Aprašykite savo pasirodymą.
- Kokį maistą atsivešite?
- Įtikinkite organizatorius, kad jūs tinkate šiam renginiui.

ARBA

(b) Įstojote į kolegiją / universitetą ir esate kviečiami atvykti užpildyti studento registracijos anketą.

Studento registracijos anketa

Vardas, pavardė

El. pašto adresas

Studijų programos pavadinimas

Atsakykite į klausimus lietuviškai, pilnais sakiniais.

1. Kodėl pasirinkote mūsų kolegiją / universitetą?

2. Papasakokite apie save.

3. Kokios pagalbos norėtumėte iš universiteto?

4. Kuo galėtumėte prisidėti prie studentų laisvalaikio organizavimo?

ARBA

(c) Susitikote su drauge / -u pasikalbėti. Užpildykite pokalbį įrašydami atsakymus į tam skirtas vietas.

Mano draugas / -ė: Labas, smagu susimatyti. Kaip sekasi?

Aš:

Mano draugas / -ė: Puikus šiandien oras. Kur einame pasivaikščioti?

Aš:

Mano draugas / -ė: Šaunu. Telefonu sakei, kad skubi. Kiek turime laiko?

Aš:

Mano draugas / -ė : Girdėjau studijuoji. Kur ir ką mokaisi ?

Aš:

Mano draugas / -ė: O ką veiki po paskaitų?

Aš:

Mano draugas / -ė: Klausyk, artėja studentų atostogos. Patark, ką galėčiau nuveikti?

Aš:

Mano draugas / -ė: Mhm, įdomu… Ačiū! Po studijų galvoju išvykti padirbėti į užsienį. O kokie tavo planai?

Aš:

Optional additional page. Indicate clearly the number and part of the question(s) you are answering.

Optional additional page. Indicate clearly the number and part of the question(s) you are answering.

Optional additional page. Indicate clearly the number and part of the question(s) you are answering.

Do not write on this page

Copyright notice
This examination paper may contain text or images for which the State Examinations Commission is not the copyright owner, and which may have been adapted, for the purpose of assessment, without the authors' prior consent. This examination paper has been prepared in accordance with Section 53(5) of the *Copyright and Related Rights Act, 2000*. Any subsequent use for a purpose other than the intended purpose is not authorised. The Commission does not accept liability for any infringement of third-party rights arising from unauthorised distribution or use of this examination paper.

Leaving Certificate – Ordinary Level

Lithuanian

Monday 19 June
Morning 9:30 – 12:00